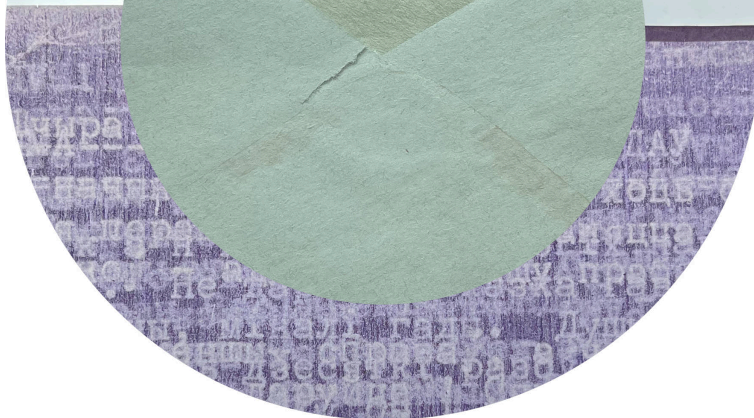

héfker

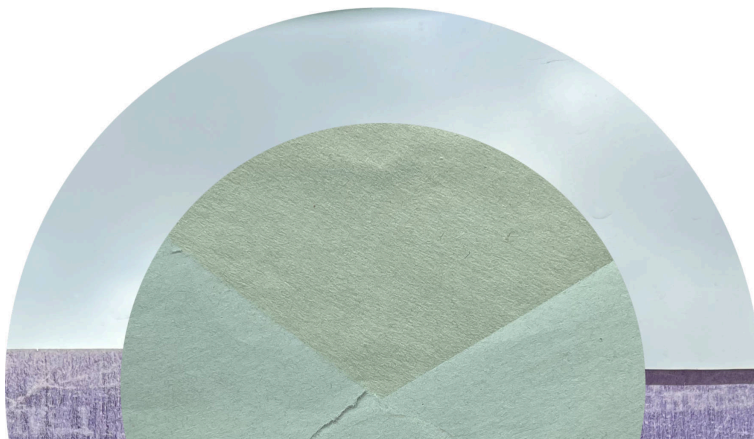
Tuščio popieriaus

iʃ

I. Luckevičiaus

Vilniaus Baltarusių Muziejaus archyvo
parodos

katalogelis

הֶפְקֵר [héfker] užleistas, užmestas, be priežiūros, niekam nepriklausantis, nereikalingas daiktas

[pagal jidišo-baltarusių Astravucho žodyną, 376–377 psl.].

Parodos garso takelis:

įvairių miestų ir vietų baltarusių tylos įrašai:

https://shorturl.at/HJgH9

Zoja Kouš, 1911–1994

Teisininkė, visuomeninė veikėja, tremtinė, gėlių augintoja

Atvirutės su užrašais ir be

Literatūriniame pasaulyje egzistuoja visiems žinoma knygų pasirašinėjimo praktika. Tačiau yra dar viena, mažiau žinoma praktika — apie tai, jog knygos su autografais perpardavimo atveju paradoksaliai vertinamos mažiau, nei nepasirašytos.

Kolekcijos, pristatytos šioje parodoje, kontekste, gal veikia panašus mechanizmas. Atvirutė baltarusių kalba pirmaisiais nepriklausomybės metais buvo vertybė pati iš savęs, be poreikio trivializuoti ją šiltais žodžiais draugui.

Archyve:

Memuarai. Tremties ir ankstesnių metų siuviniai. Buitiniai dokumentai

Parodoje:

(Bri)koliažas iš popieriaus gabalėlių (iš viršaus į apačią ir iš kairės į dešinę):

Liniuoto sąsiuvinio atlankos atraiža 28,5 × 9cm,

Liniuoto sąsiuvinio atlankos atraiža 20,5 × 13,5cm,

Žalio popieriaus kvadratas 12 × 11,8cm,

Kalkės kvadratas 13,5 × 13,2cm,

Liniuoto sąsiuvinio atlankos atraiža 28,4 × 14cm,

Sugertukas ∼ 20 × 17cm,

Pažaliavęs popierius laiškams 28,6 × 20,5cm,

Liniuotas lapas 14,1 × 20,4cm,

Trys objektai kartu: pakavimo popierius, 27,6×20,7cm, kopijavimo popieriaus iškarpa 9,3 × 10,3 bei liniuoto popieriaus gabaliukas 6,8 × 14,3cm,

Pakuotė vaistams 8,5 × 13,2cm,

Baltas popieriukas 42,6 × 14,3cm,

Baltas popieriukas, murzotas 15 × 11,2cm,

Liniuoto popieriaus atraiža 14,2 × 7,1cm,

Popierius laiškams pakuotėje 15,5 × 25,7cm

Liniuoto popieriaus kvadratas 14,2 × 14cm,

Popieriaus laiškams atlanka 28,4 × 20,4cm,

Kalkė (papirosinis popierius) 7,8 × 4,5cm,

Sulankstytas popierius langeliais 17 × 20,5cm.

Atvirutės:

Atvirutė su koliažu: gražuolė veržiasi iš carinės penkių rublių kupiūros

»Počajivas: Uspensko Lavra. Atminimui nuo Počajivo lavros«. Fotoatvirukas.

Peizažas. Baltarusijos SSR. 1961 metai. Spauda: Zviazda. Tiražas 170 tūkst. Kaina 2 kap.

Nuspalvintas fotoatvirukas su gėlėmis. Žebkovič, Varšuva.

Sąsiuvinis langeliais su sugertuku surinkimo viršuje dešineje, 12 lapų, Kaunas, Janonio fabrikas.

Servetėlė 13 $\times$ 13cm.

Galina Kačinskaja, 1892–1991

Vilniaus gyventoja

Kasdienybės archyvas

Teorijoje archyvai yra objektyvios praeities saugyklos. Muziejai, palyginti, atrenka eksponatus, gali nurašyti daiktus iš savo kolekcijos, išmesti — o tai, kas pateko į archyvą, įgauna teisę gyventi jame tiek, kiek gyvena pats archyvas. Praktikoje, žinia, archyvo objektyvumas kelia klausimų, vos tik mes bandome sužinoti kažką apie tuos, kurių pats egzistavimas mums nežinomas.

Dažniausiai archyvas — apie kažką »svarbaus«, kaip tai bebūtų apibrėžta. Mes praktiškai nieko nežinome apie Galiną Kačinskają — ji gyveno Vilniuje, Žvėryne, užrašus po šeimos nuotraukomis rašė rusiškai, kolekcionavo atvirutes, neturėjo įpėdinių. Jos archyvo srovė pateko į mūsų archyvo upę greičiau atsitiktinai, tačiau negrįžtamai.

Archyve:

Nuotraukos, fotoalbumai, atvirutės, skrybelaitė

Parodoje:

Bevardė atvirutė su peizažu, vienas kampelis nuplėštas.

Zos’ka Veras, 1892–1991

Visuomeninė veikėja, žurnalistė, memuaristė, gėlių augintoja

Ar daiktai turi turėti turinį, kad būti vertingais?

Arba tiksliau taip: kas yra vertingumas? Neegzistuoja objektyviai vertingų daiktų — visi jie įgyja vertę per prasmes, kurias mes jiems priskiriame. Balto popieriaus kvadratėlis, leidžiantis įrašyti audio kasetę pakartotinai — šiukšlė, liudininkas, technologinis paveldas.

Archyve:

Korespondencija. Rinkinys »Biografijos« (savilaida): nuotraukos ir auto- bei biografinė medžiaga apie 1920–1970 m. Vilniaus krašto baltarusių veikėjus. Interviu (garso įrašas).

Parodoje:

Garso įrašas.

Aliaksei Aniščyk, 1912–2007

Mokytojas, visuomeninis veikėjas,
tremtinys, rašytojas,
makulatūros rūšiuotojas

Renkant ateitis

Masyvų Aliaksejaus Aniščyko archyvą sudaro ne tik užrašai, bet ir didžiulis kiekis tuščio popieriaus, greičiausiai surinkto makulatūros perdirbimo punkte (buvusiam politiniam tremtiniui tai buvo žymiai realistiškesnė darbovietė, nei kažkas pagal profesiją). Taigi, tai daiktai, kuriuos kažkas jau nurašė iš savo gyvenimo, bet Aleksejus pasiima juos namo.

Ateities užrašams.

Galybę sąsiuvinių jis spėjo prirašyti, bet toks kiekis net jam, matyt, buvo per didelis. Šioje parodoje tuščias popierius taip pat apie tai, kas galėjo būti ant jo parašyta, bet nebuvo.

Archyve:

Korespondencija. Prozos, eilėraščių, straipsnių juodraščiai. Nuotraukų ir tapybos rinkinys.

Parodoje:

Perfokortelės katalogizavimui, 20,8 × 14,7cm 1960–1980-tieji. Dvigubos perforacijos kortelės, kuriose reikėjo iškirpti dalį skylučių, kad galima būtų išberti iš specialios dėžės pagal reikiamas žymes. Naudotos archeologijoje, geologijoje, medicinoje ir t.t., kur reikalinga klasifikacija. Kortelės ir specialios dėžės joms gamintos Estijoje (Taline ir Tartu). Parodoje yra Tartu gamintos dėžės maketas.

Orgalitas (medžio drožlių plokštė), 26 × 31,2cm, aliejus, aliejinis gruntas gris ciel. Orgalitas naudotas kaip pigi drobės tapybai atmaina.

Išplėštų nuotraukų trys albumai:

1. Puslapiai perdėti kalke, liko kampučiai nuotraukoms, datos ir vietos pieštuku: 1967, 1969, Nida. Viename iš puslapių grupės kalnuose nuotrauka 42 × 33,5cm,

   алоўкам: 1967, 1969, Nida. На адной са старонак здымак групы ў гарах. 42 × 33,5cm,
2. 1956 metų antspaudas. Puslapiai numeruoti ranka. 23 × 33cm,
3. Tekstilinis viršelis su dekoratyvine juosta. 20 × 27,5cm.

Spausdinimo mašinėlė »Moskva« su būtinos valstybinės registracijos numeriu 86189, rusiška klaviatūra (tačiau rašantys baltarusiškai, tarp jų ir Aniščikas, tokiomis mašinėlėmis prisitaikė spausdinti baltarusiškai, naudodamas ı vietoj i).

Kopijavimo popierius su rankraščių ir mašinraščių atspaudais ∼ 29 × 21cm (dydžiai varijuoja), juodas ir violetinis. 36 vnt.

Popierius spausdinimui, 21 × 29,7cm. 12 vnt.

Du lapai su dekalkomanijomis, 31,1 × 42,1cm ir 30,8 × 42,1cm.

Užrašų knygutė langeliais 13,9 × 8,4cm. Poninkos kartono ir popieriaus fabrikas (Ukraina). Užrašai ant viršelio: »Parašyti Kauko« ir »110 Lastausk[o] metinės« (1993).

Sąsiuvinis savadarbiu žaliu viršeliu 18 × 28,5cm. Pirmuosiuose puslapiuose Vilniaus baltarusių politinių kalinių sąjungos (kurios pirmininku buvo Aniščikas) antspaudas.

Atvirutės:

»Atvirutė 125 Jankos Kupalos gimimo metinėms« (kita atvirutė iš šios serijos skirta Vaclavui Lastauskui). Privati Michasio Kazlausko laida; dailininkas A. Kučko, rėmėjas: M. Apiacionak. Maladečna, 2007 metai.

»Tegyvuoja Baltarusijos tautinė respublika«, privati laida be datos žymės. Emigracijos spauda.

»Pranciškus Skorina gimimo 500-mečiui«, atvarte užgesinta pirmos dienos štempeliu Minsko pašto skyriuje. Pašto ženklas su Skorina — vienas iš paskutiniųjų sovietinių pašto ženklų, spausdintas metalografijos technika.

Atvirutė su nacionaliniu ornamentu. Privati laida. Emigracijos spauda.

Broliai Luckevičiai: »Hramados« partijos šimtmečiui paminėti. 1902–2002. Staryja Darohi. Vaizduojamosios dailės muziejaus sodyba. Anatolio Bely fondas. Privati Anatolio Bely laida.

»Sveikiname su švente!« (atvirutė su kalėdautojais), 1992 metai. Dailininkas V. Valynec. Spauda: Kavaler AAB.

»Su Naujais metais!«, 1974 metai. Metai nukirpti, idant galima būtų panaudoti kitais metais. Dailininkas A. Vitkauskas. Spauda: Mintis.

»Su gimimo diena!«. 1992 metai. I. Dziarhiliovo nuotrauka. Spauda: Baltarusijos Respublikos susisiekimo ministerija. Tiražas 700

tūkst. vnt. Nuplėštas 1991 metų sovietinis pašto ženklas, įklijuotas baltarusių 1992 metų pašto ženklas.

»Pergalės aikštės ir Pranciškaus Skorinos prospekto vaizdas«. Atvirutė iš 12 vienetų komplekto. Sudarytojas Aleh Dziarnovič. Leidykla »Baltarusija«, 1993. Tiražas 50 tūkst.

Józef Piłsudski, marszałek polski. Dailininkas F. Siedleckis. Atvirutė iš meninių Juzefo Pilsudskio atvaizdų serijos.

Viena iš dviejų nežinomos knygos superviršelio pusių, 17,5 × 26,5cm.

Popieriaus atraiža su raidėmis Ž. O., 12,2 × 19,8cm.

Popieriaus atraiža su raudonu brūkšneliu, 9,8 × 19cm.

Sąsiuviniai:

Avietinis 96 lapų sąsiuvinio viršelis (spauda: Kryvy Roh, KRP; kaina 41 kap., GOST 13309–74) ir lapeliai.

Pilki liniuoti sąsiuviniai ir lapeliai su paraštėmis iš keturių pusių.

Tamsiai pilkas 96 lapų sąsiuvinis langeliais. Spauda: Giedra. GOST 13309–74. Kaina 44 kap.

Sąsiuvinis egzaminavimo bilietams su laipteliais sukarpytais lapais, 96 psl.

Du sąsiuviniai langeliais.

Du sąsiuviniai su nuotraukomis ant viršelio (Kaunas, Valstybinis popieriaus fabrikas / I. Janonio fabrikas), GOST 13309-–79 ir -–96.

Raudonas sąsiuvinis langeliais 96 psl.

Liniuotas popierius iš sąsiuvinių.

Jan Tuleika, 1922–1993

Mokytojas, Šnarkevičių auklėtinis

Muziejai

Žiūrinėjant Jankos Tuleikos biblioteką nesunku pastebėti meilę knygoms ir rūpestį — kruopštūs aplankalai ant kiekvienos knygos ir asmeninis antspaudas ant titulinio puslapio. Aplankalas šioje konstrukcijoje — įtaisas, neturintis vertės savaime.

Kaip muziejai.

Archyve:

Tarpukariniai mokykliniai sąsiuviniai, gimnazistų žaidimų užrašai, piešiniai, knygos iš asmeninės bibliotekos

Parodoje:

Savadarbis aplankas knygai, 24 × 17cm.

Adolf Klimovič, 1900–1970

Žurnalistas, politikas,
bitininkas, vargonininkas

Atsitiktinumo eſtetika

Yra toks japoniškos estetikos konceptas, kuris aprašo netobulumo grožį — *wabi sabi*. Sugeriamasis popierius — vienas iš tos galybės daiktų, kuriuos mes kuriame nepaisydami jų estetinės dimensijos. Bet ar gali būti daiktai apskritai negražūs?

Archyve:

Natų užrašai, nuotraukos, mirties liudijimas.

Parodoje:

Sugertukas su ryškiai mėlynomis dėmėmis, ∼ 11 × 10cm.

Jazep Šnarkevič, 1888–1974

Mokytojas, politinis kalinys, bitininkas

Tuštuma kaip ɱaterialusis paveldas

Ne kartą pastebėta, jog nebuvimas yra kertinė baltarusių kultūros vertybė. Tai, kuo mes galėjome tapti, tai, kas galėjo būti kartais užima aukščiausias nacionalinio panteono pozicijas.

Apskritai, nacionalinės idėjos šimtmečiais kūrėsi ant nebuvimo ir dingimo pagrindo. Gal balti mūsų vėliavos laukai irgi apie tai — nėra, yra, nėra.

Archyve:

Sąsiuviniai iš kalėjimo su vertimais, atsiminimų juodraščiai.

Parodoje:

Nenaudotas sugertukas apatiniame rinkinio kairiajame kampe 14,6 × 20,3cm.

Nadzeja Šnarkevič, 1897–1974

Mokytoja, folkloristė

Veikimas ir ne

Viskas, ką darė Nadzeja Šnarkevič, nepaliko materialaus paveldo. Ir atvirkščiai — juodraščių kalnas priklauso rankraščiams, kurie niekada nepamatė spaudos. Kaip sakoma, neveikimas yra aukščiausia forma, tačiau kad nieko nevekti, reikia veikti visą laiką.

Archyve:

Straipsnių, atsiminimų juodraščiai, užrašai apie baltarusiškas mokyklas, laiškai, folkloro užrašai.

Parodoje:

Vertikalus lapelių, išimtų iš raudono viršelio nuo 96 lapų Kauno fabriko 1967 metų sąsiuvinio (17,5 × 21cm) rinkinys. Toliau iš viršaus į apačią:

Lapas iš liniuoto sąsiuvinio su romantiškai rožine parašte 16,9 × 20,5cm.

Lapas langeliais su marginalija 17,5 × 20,4cm.

Sulankstytas lapas iš liniuoto sąsiuvinio su romantiškai rožine parašte, 16,8 × 20,7cm.

Trafaretas rašymui ant neliniuoto popieriaus 14,5 × 15,2cm (prie jo pridėta demonstracinė pusė lapo iš Vituškos rinkinio 14,9 × 21cm).

Lapas iš liniuoto sąsiuvinio su lenkiškomis marginalijomis ir romantiškai rožine parašte 16,8 × 20,5cm.

Sugertukas su mėlyno rašalo dėme 14,1 × 20,2cm.

Lenkiškas tarpukario popierius su violetine liniuote 20 x 29,3cm.

Neįtikėtinai kreivai nukirptas Giedros gamyklos Kaune sąsiuvinio viršelis, popierius kuriam buvo spausdintas Požėlos spaustuvėje, taip pat Kaune, 33,8 × 20,6cm.

Lapas langeliais su žymėmis 14,4 × 20,4.

Naša Niva, 1991–2016

Popierinis laikraštis

Neprarandama, nepaslepiama, nesulaikoma

Jau neperskaitysi laiškų, atsiųstų į baltarusių laikraštį Naša Niva (Mūsų dirva), kurį 90-taisiais baltarusių tautiškumo atkūrėjai leido Vilniuje; tų, spausdintų fakso mašina ar printerio permaltų į hieroglifų eilę. Pagal kvantinės fizikos nepaslėptumo teoremą, informacija nedingsta niekada. Galima jos tiktai nematyti. Ir kai jos nematyti ten, kur buvo tikėtasi, reiškia, ji turi būti kažkur kitur.

Archyve:

Susirašinėjimas, juodraščiai, piešiniai, nuotraukos, juridinė dokumentacija.

Parodoje:

Faksai:

»Skinheads judėjimo susikūrimas…« 20,9 × 29,9cm.

»Gerbiamas pone Tyleri! Bresto organizacija Skinheads…« 20,9 × 28,3cm.

»Naša Niva laikraščio redakcijai ir jų šalininkams…« 20,9 × 22,8cm.

»Nepriklausomas baltarusių laikraštis Naša Niva…« (reklama), 20,9 × 31,1cm.

Spausdintuvo kaprizai ir tuščias sąrašas, 21 × 29,7cm, 4 vnt.

Andranik Antanian

Faksai

Savo trumpą aukso amžių faksas (mūsų kraštuose jis nutiko 90-taisiais po to, kaip tradicinis žemės paštas liovėsi spėti paskui gyvenimo tempų greitėjimą, o internetas ir mobilusis ryšys dar buvo egzotiniais reiškiniais) nugyveno intensyviai ir užtikrino komunikacijų sprogimą, kurio mastelį pradedu suprasti tik šiandien.

Kėlė šoką, atsimenu, kokiu greičiu galima buvo persiųsti vaizdą ar tekstą į kitą miestą ar į kitą kontinentą: tam užteko viso labo žinoti su fakso aparatu susietą numerį ir turėti noro kažką išsiųsti. Kaip ir kiekvienas ženklus epochos reiškinys, fakso aparatas turėjo ir ryškią simbolinę reikšmę: galimybė parašyti ant (netgi savadarbės) vizitinės kortelės fakso numerį rimtai tave iškeldavo pašnekovų akyse. Bet lengvai atėjo – greitai išėjo. 1990-tųjų faksgramos, išgyvenusios iki mūsų laikų, archyvuose atrodo niekingai: termopopierius primygtinai ardo visus ženklus, patikėtus jam vos prieš kokius 30 metų. Įskaitomos lieka tik glosos ir pastabos paraštėse, užrašytos tušinukais.

Neseniai pas mane į svečius užsuko pažįstamas, kuris iki 90-tųjų vidurio užsiėmė smulkiu perpardavinėjimo verslu: vežiojo su savimi iš Baltarusijos į Lietuvą kanceliarines prekes. Tas užsiėmimas nešdavo nedideles, bet stabilias pajamas. Kai jis eilinį kartą atsiminė, kiek galima buvo užsidirbti perparduodant šratinukų šerdeles ir baisų Kalinkavičių Buitinės Chemijos gamyklos plastiliną, aš paklausiau, kodėl jis paliko tą nelabai dulkiną reikalą? »Ai, žinai, visi pradėjo vis dažniau prašyti fakso numerį, o aš jo neturėjau, tai nusprendžiau išeiti. Kodėl nenusipirkau? Aparatas kainavo kokių 300 markių. Už tokius pinigus galima buvo nusipirkti sodybą prie Vilniaus«.

Šiandien sodo sklypas Lietuvos sostinės apylinkėse kainuoja šimtus tūkstančių, kas liudija apie mano kolegos elgesio racionalumą, bet 90-tųjų viduryje niekam iš mano rato neateitų į galvą padaryti tokios investicijos: buvo daug labiau skubių uždavinių ir reikalų, liudijimai apie kuriuos negrįžtamai patraukė su savimi į nebūtį pieno spalvos termopopieriaus upė.

Olegas Ablažiejus, 1954–2016

Dailininkas

Visos nesukurtos odės yra odės niekam

Mąstant apie nesukurtus mūsų mėgstamų menininkų darbus, lengva įsižeisti — lyg mus apgavo, mums kažko nedadavė. Mūsų dailinkas kažką turėjo pasakyti ir nepasakė, ar darbo praradimo atveju — taip pat Ablažiejaus atvejis, kurio visam gyvenimui paliko įspaudą gaisras dirbtuvėje — kad mūsų kažkas nepasiekė, kas turėjo pasiekti. Nes mes kaip paveldėtojai matome paveldą kaip savo nuosavybę.

Bendrai žmonėms būdinga turėti ekspluatatyvius santykius su savo praeitimi. Ir šių santykių dekolonizacija įvyksta per supratimą, kad mes esame nieko paveldėtojai, praeitis mums nieko neskolinga. Kas lieka, kai mes nieko neskolingi ateičiai?

Archyve:

Straipsniai, piešiniai, iliustracijos.

Parodoje:

Piešimo popierius, rulonas, 45,2 x 121 cm.
Popierius pastelei gris ciel, 32,5 × 50cm.

Siaržuk Vituška, 1965–2012

Visuomeninis veikėjas, žurnalistas,
dabartinės Baltarusių muziejaus
Vilniuje iteracijos steigėjas

Paliesti tuštumą

Siaržuk niekada neišmoko skaityti brailiu — reikėjo turėti jautrias pirštų pagalvėles, kad pajusti raidžių kalveles. Aklumas yra pasinėrimas į tuštumą visiškai naujame lygmenyje. Galima sukurti mažutę to pasinėrimo simuliaciją užsimerkus. Iš neįpratimo tuštuma gali pasirodyti tiršta ir sunki.

Tuštuma paliečia tuos, kurie prisiliečia prie jos.

Archyve:

80-tųjų II pusės jaunimo susivienijimo »Talaka« bei Vilniaus baltarusių muziejaus dokumentai, susirašinėjimai.

Parodoje:

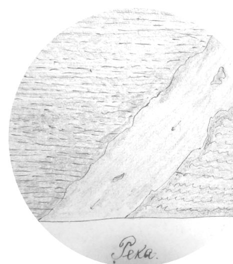
Popieriniai užkamštai iš audiokasetės (išskleista ir darbinės): 4cm× 4,5cm, paprasto popieriaus spausdinimui atkarpos, 1990–2000-tieji. Užkamštai buvo reikalingi, kad perrašinėti garso kasetes. Paprastai kasetėse stovi plastikinės plokštelės. Jei jas išlaužti, į kasetę daugiau naujo garso neįrašysi. Todėl norint vėl pakeisti kasetės funkciją, į ertmę buvo kišami savadarbiai užkamštai iš trintuko, fetro, popieriaus arba ji buvo užklijuojama lipnia juosta. Užkamštai paimti iš kasetės su Zos'kos Veras interviu (nuorodą į garso įrašą baltarusių kalba žr. Pagal qr kodą ant sienos arba Muziejaus paskyroje archive.org).

Rašymo brailiu rinkinys: sąsiuvinis užrašams 20 × 24,5cm, 27 lapų; užrašų knygelė pratimams 20×6,9cm, 30 lapų; metalinis išskleidžiamas rėmas rašymui brailiu 18,1 × 25 cm. Vilnius: Lietuvos aklųjų sąjungos tipografija, 1971 m., kaina 8 kap.

Bibliotekinė kataloginė kortelė be liniavimo (buvo įdėta į sąsiuvinį rašymui brailiiu), 7,6×12,8cm.

Skaidraus plastiko trafaretas, kirilica rusų kalbai (su dėklu), 18 × 34cm.

Paribio kolūkiai 1940–1950-ieji

Dendrochronologija

Koncentriniais ratais per smulkius archyvo lapelius sunkiasi metai. Baltarusių, rusų, lenkų, lietuvių ir tuteiša kalba, visos susitinka 40-tųjų ir 50-tųjų smulkioje biurokratijoje bei buitiniuose užrašuose iš kadaise buvusių Miadzelo ir Pastavų rajonų kolūkių. Notaras Vilniuje patvirtino, jog Marijana paveldėjo 24 (neišvardytus) daiktus iš mirusios savo sesers Veranikos. Adelia turi 4 ožkytes ir 15, vėl neišvardytų, raguočių giminės atstovų. Gegužės 16 Siamionas ir Dzianiosas [sic!] valo lauką nuo akmenų. Jadvyga, Paulina, Efrasinnia, Ivanas ir Aksenija pirma atkasa akmenis, paskui užkasa duobes. Dendrochronologija – mokslas apie medžio amžiaus skaičiavimą pagal ratilų jo kamiene kiekį, bet ne tik. Kiekvienas ratilas saugo savyje savo metų orus, kritulius, drėgmę, debesuotumą.

Archyve:

Knygos, biurokratiniai bei buitiniai užrašai iš šiaurės vakarų Baltarusijos SSR dalies kolūkių, vietinių gyventojų korespondencija, piešinys »Upė«, tuščias popierius.

Parodoje:

Tuščias sąsiuvinis langeliais oranžiniu viršeliu, 12 lapų (GOST 12063-66) bei trys sugertukai. 1975 metų spauda.

Dėžė nuo Vitebsko fabriko »Raudonasis spalis« batų su užrašu »mokesčių dokumentai«, kurioje buvo saugomi ir perduoti kolūkio dokumentai. Dėžė 25 × 15 × 8cm, dangtis 25 × 15 × 3 cm.

Parodą surinko:

Paulina Vituščanka (koncepcija ir tekstai)
Ilja Magin (montažas, dizainas, laužymas, pavadinimas)
Andrei Antonau (komentarai apie materialias objektų savybes, aprašymai)
VBM savanoriai (tuščio popieriaus atranka iš didelių fondų)
Geri pasaulio žmonės (tylos įrašai)
Tautinių mažumų departamentas
prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
(pinigai ir moralinis palaikymas)
Poetai, atsiuntę mums eilėraščius projekcijai į tuščią Ablažėjaus popierių: Julija Tsimafeeva, Siarhej Prylucki, Alherd Bacharevič, Hanna Komar, Vanda Marcinš, toni lašden

Nuotraukos kataloge:

Kouš, Aniščyk, Nadzeja Šnarkevič, Veras, Tuleika, Klimovič, Kačynskaja – VBM archyvas.
Ablažiejaus autoportretas iš Kristinos Balachovič rinkinio,
Jazepo Šnarkevičiaus nuotrauka iš Vikipedijos.

VBM archyvo kolekcijų žinynas:

`https://shorturl.at/8VCht`